

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-311/16-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školských zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Radkov-Dubová 141, příspěvková organizace
Sídlo	747 83 Radkov-Dubová 141
E-mail právnické osoby	dd.dubova@tiscali.cz
IČ	47 813 563
Identifikátor	600 026 728
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastoupená	Ing. Daniel Viceník, ředitel
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj ul. 28 října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti	747 83 Radkov-Dubová 141
Termín inspekční činnosti	22. – 24. únor 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona,

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Radkov-Dubová 141, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „subjekt“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“).

DD je umístěn v obci Radkov (cca 530 obyvatel) v místní části Dubová v budově barokního zámku. Děti v místě mohou navštěvovat pouze mateřskou školu. Do základních a středních škol musí dojíždět. Nejbližší základní škola (dále „ZŠ“) je v Melči, Vítkově a Opavě. Střední školu (dále „SŠ“) navštěvují děti v Opavě a Ostravě. Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně nařízeno předběžné opatření a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Kapacita DD byla stanovena na 40 dětí (tj. 5 rodinných skupin). Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 25 dětí (4 rodinné skupiny), z toho 1 předškolního věku, 15 plnící povinnou školní docházku, 9 vzdělávající se ve středních školách. Osm dětí bylo se zdravotním postižením. Dvěma dětem (zletilé nezaopatřené osoby) byla prodloužená ústavní výchova do 19 let. Na základě smlouvy o setrvání v DD do ukončení přípravy na budoucí povolání nebyly v péči zařízení žádné zletilé nezaopatřené osoby. V době inspekční činnosti nebyly přítomny v zařízení 4 děti (dvě byly na léčebném pobytu a dvě u rodičů na dlouhodobé pobyty mimo školské zařízení). Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 63 %. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ s kapacitou 100 jídel, která je situována v budově DD.

Aktuální informace o činnosti DD pro veřejnost jsou zveřejněny na internetových stránkách zařízení (www.dd-radkov.eu).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Školní vzdělávací program (dále „ŠVP DD“) byl zpracován v souladu se školským zákonem, obsahoval všechny požadované náležitosti. Vzdělávací nabídka zohledňuje reálné podmínky a možnosti zařízení.

Prioritou výchovně vzdělávací koncepce zařízení je zejména snaha o umístění dětí do původní rodiny, případně do náhradní rodinné péče, dále úspěšné ukončení vzdělávání dětí, příprava na budoucí povolání a přechod dětí do samostatného života v běžném sociálním prostředí. Obsah vzdělávání vychází z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti, který odpovídá deklarovaným cílům ŠVP DD. Naplnění ročního plánu je vyhodnocováno, ředitel přijímá opatření k dalšímu zlepšování výsledků výchovy a vzdělávání.

Ředitel zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti. Funkci statutárního zástupce ředitele zastává ekonomka zařízení. Systém delegovaných kompetencí odpovídal velikosti subjektu. Organizační struktura byla vytvořena účelně, dosud však nebyla obsazena funkce vedoucího vychovatele. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ředitel ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér k umístění dětí; pravidelně vykonával kontrolní a hospitační činnost, která byla zaměřena na denní činnosti i na výkon noční služby. Při přijímání (umísťování) dětí postupovalo vedení zařízení v souladu s právními předpisy. V adaptační fázi byla dětem věnována zvýšená pozornost a individuální podpora. Všechny evidované děti byly do DD umístěny na základě rozhodnutí soudu. Od školního roku 2014/2015 bylo do zařízení nově umístěno celkem 14 dětí. Odchody dětí z DD byly srovnatelné s počtem příchozích. V případě umístění dětí mimo zařízení

postupoval ředitel v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“). Poradním orgánem ředitele byla pedagogická rada, která projednávala nejen organizační záležitosti, ale zabývala se i výsledky vzdělávání, pokroky dětí. Účinnost ne všech opatření vedla k nápravě, v ojedinělých případech bylo zaznamenáno opakované porušení povinností (např. úteky, pozdní návrat z vycházky). Zápisy věnují menší pozornost problematice školního neúspěchu, analýza příčiny neúspěchu bez konkrétních adresných opatření není zcela dostačující.

Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly ve sledovaném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena ve dnech školního vyučování v 21.00 hodin pro celé zařízení, v ostatních dnech byla stanovena v 22.00 hodin, případně 22.30 hodin pro děti starší (2. stupeň ZŠ a SŠ).

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání a denní péči o děti DD celkem 8 vychovatelů (včetně ředitele). Noční služba byla zabezpečena 4 pedagogickými pracovníky – asistenty pedagoga. Personální obsazení zařízení doplňuje 8 nepedagogických pracovníků. Jedenáct pedagogických pracovníků splňuje podmínky odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení, jeden asistent pedagoga si doplňuje vzdělání příslušným studiem. Pedagogové předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložili platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všichni (pedagogičtí i nepedagogičtí) zaměstnanci zařízení.

Vedení aktivně řídí pedagogické procesy a podněcuje rozvoj pedagogických pracovníků v souladu s koncepcí zařízení. Pro oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“) zpracoval ředitel plán, který primárně podporoval odborný růst pedagogů zaměřený na zkvalitňování pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

Povinná dokumentace, vnitřní řád DD, rozdělení přímé pedagogické činnosti vychovatelů a minimální nebo maximální počty dětí pro jednotlivé rodinné skupiny byly stanoveny a zpracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Zařízení má jasně vymezená kritéria pro stanovování výše kapesného a pro jeho případné zvýšení nebo snížení v možném rozsahu.

Práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Po přijetí do DD byly děti prokazatelně seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena sociální pracovnící. Předloženy byly programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění. Cíle vymezené v těchto programech, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházejí z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a závěrů z adaptačního období dítěte a navazují na předcházející hodnocení vychovatelů. Programy obsahují postupy sloužící k dosažení vytyčených cílů, vhodně jsou zaměřeny do oblasti výchovy i školního vzdělávání, odpovídají potřebám dítěte a dosaženému stavu jeho rozvoje. Záznamy o plnění deklarovaných cílů v oblasti vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí.

V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti je pravidelně zařazována příprava na vyučování, prvky rodinné výchovy (úklidy, nákupy) a zájmová činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové aktivity, pobyt na čerstvém vzduchu). Krátkodobé plánování vhodně směřuje k výchovně

vzdělávacím cílům deklarovaným v ŠVP DD a odpovídá činností uvedeným v ročním plánu výchovně vzdělávací činnosti.

Prevence rizikového chování dětí vychází ze stanovených cílů pro jednotlivé věkové kategorie deklarované v minimálním preventivním programu, který je zpracován na aktuální školní rok. Důraz je kladen na dodržování režimových činností, podporu vlastních zájmových aktivit dětí v rámci činností DD, na rozvoj pozitivního sociálního chování, zvládnutí zátěžových situací a přenos informací o nebezpečnosti rizikového chování přiměřeně jejich věku. K vyjádření svých žádostí, podnětů a připomínek využívají děti přímého kontaktu s vychovateli v rodinných skupinách, případně schránku důvěry. Metodik prevence zařízení se osobně podílí na organizaci besed či školení pro děti i personál. Pro spolupráci dětí odlišného věku při různých tematických aktivitách a podporu individuálního zájmu a talentu dětí byly vytvořeny přiměřené podmínky.

Vnitřní prostory DD svým uspořádáním ne zcela naplňují filosofii rodinného prostředí. Úkol, který si stanovil ředitel ve své koncepci, přebudovat ubytovací kapacity do podoby „buněk“ rodinného typu, je tak v souladu se zjištěním ČŠI. Jako příklad lze uvést umístění ložnic v jiných vzdálenějších prostorách DD než je situována klubovna či kuchyňka, případně umístění sociálních zařízení společných pro více rodinných skupin. Materiální podmínky i vnitřní vybavení je nastaveno na provoz 5 rodinných skupin. Jako optimální je současné uspořádání, kdy fungují 4 skupiny, a materiální podmínky jsou na srovnatelné úrovni. Vnitřní vybavení (stoly, skříně, kuchyňky) se postupně modernizuje. Děti mají možnost uzamykání svých osobních věcí. Pro zletilé nezaopatřené osoby, v případě potřeby, má zařízení možnost zajistit ubytování mimo DD. Někteří žáci SŠ, ale i ZŠ mají samostatný pokoj. Děti využívají vlastní tělocvičnu a pro společné aktivity jim slouží i jídelna. Všechny vnitřní prostory byly čistě upravené, vkusně a esteticky vyzdobené. Vnější prostory a prostředí vytváří rovněž příznivé podmínky pro aktivní pobyt dětí venku. Ve venkovním areálu se nachází hřiště, herní prvky, rybník (v zimě slouží jako kluziště). DD je velmi dobře vybaveno pro systematicky podporované volnočasové aktivity (např. jízdní kola, brusle, míče). Vedení zařízení usiluje o udržení dobrého technického stavu zařízení a materiálních podmínek vzdělávání.

Zařízení vytváří podmínky pro reálné fyzické bezpečí dětí. Postup subjektu při zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví je upraven ve vnitřním řádu DD, vnitřním řádu ŠJ, v provozních řádech míst, v nichž se pohybují děti a v dalších dokumentech. Pedagogičtí pracovníci zajišťují dohled nad dětmi v zařízení i při akcích pořádaných mimo DD. Děti jsou prokazatelně seznamovány s riziky a poučovány o bezpečnosti a ochraně zdraví včetně požární prevence při příchodu do zařízení a následně na začátku a několikrát v průběhu školního roku, stejně tak i před akcemi, které se uskutečňují mimo DD. Pedagogičtí pracovníci jsou vzděláváni v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. V zařízení je ustanovena osoba odpovědná za organizaci první pomoci. Evidenci úrazů dětí DD vede v knize úrazů, která obsahuje povinné údaje. Vyhodnocuje úrazovost a přijímá opatření k jejímu snížení. Zařízení podporuje zdravý psychický, sociální i fyzický vývoj dětí a vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika.

Stravování bylo poskytováno v rozsahu zápisu do rejstříku škol a školských zařízení ve vlastní ŠJ. V rámci plného přímého zaopatření byla dětem poskytována hlavní a doplňková jídla v rámci celodenního stravování a pro věkovou skupinu 15 a více let také druhá večeře. Čtyřikrát týdně byla večeře poskytována formou hlavního chodu, ačkoliv by měla být podávána touto formou každý den (viz protokol). Pitný režim byl zajištěn po celou dobu pobytu dětí v DD. Každou neděli probíhala příprava jídla v jednotlivých rodinných skupinách v rámci přípravy pro samostatný život. Dietní stravování subjekt dětem

nezajišťoval, neboť jejich zdravotní stav nevyžadoval stravování s omezením. Výživové normy byly u sledovaných druhů potravin plněny s výjimkou ryb, ovoce, brambor a luštěnin (viz protokol). Prostory jídelny byly čisté a vkusně zařízené pro podporu příjemného a zdravého prostředí.

Finanční podmínky zařízení byly hodnoceny na základě ekonomických a výkonových ukazatelů za rok 2015. Zařízení hospodařilo s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy (66 % z celkových neinvestičních výdajů), s příspěvkem na provoz a účelově vymezenými prostředky z rozpočtu zřizovatele (32 % z celkových neinvestičních výdajů), vlastními zdroji (stravné zaměstnanců, ošetřovné, přídavky na děti aj.) a peněžitým darem. Hospodařilo s kladným hospodářským výsledkem a finanční prostředky ze státního rozpočtu využilo v souladu s účelem, na který byly přiděleny. Budova je ve vlastnictví zřizovatele a zařízení je předána k hospodaření. Běžnou údržbu a opravy zajišťovalo zařízení z příspěvku na provoz. Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v dostatečné míře a ve sledovaném období poskytl účelové prostředky na vybavení jídelny a kuchyně. Z vlastních investičních zdrojů zařízení pořídilo projektovou dokumentaci výměny oken. Z rozvojových programů vyhlášených MŠMT v hodnoceném období obdrželo finanční prostředky na zvýšení platů zaměstnanců zařízení. Ve sledovaném období získalo peněžitý dar v rámci projektu „Rošťák roku 2015“ a věcný dar k vybavení pokojů. Zařízení vhodně využilo dalších zdrojů ke zlepšení podmínek ve vztahu k dětem pro plnění úkolů výchovných, vzdělávacích a sociálních. Finanční zdroje, které mělo zařízení ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení ŠVP DD.

Součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí. Spolupráce vychází ze zájmu dětí o styk se svými zákonnými zástupci a osobami blízkými a zájmu těchto osob o děti. Je realizována zejména formou telefonických, případně osobních kontaktů (což bylo zaznamenáno v knize ostatních návštěv).

V zájmu zefektivnění vzdělávání dětí zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména se zřizovatelem, OSPOD, dětským psychologem a psychiatrem, školskými poradenskými zařízeními a Policií ČR a v neposlední řadě se školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Podmínky k realizaci vzdělávacího programu dětského domova mají očekávanou úroveň.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplnění vzdělávacích cílů a výstupů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami a realizovanými činnostmi (odpoledními, podvečerními a večerními), ve kterých dominovaly zejména příprava na vyučování, odpočinkové a zájmové aktivity dětí a režimové činnosti. Vzdělávací činnosti probíhaly v návaznosti na týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, se kterými byly děti seznámeny.

Realizované organizační formy i aplikované metody byly vhodně zvoleny jak k věku dětí, tak i k aktuálnímu složení rodinných skupin. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci a toleranci. Výchovně vzdělávací činnost byla zaměřena na poskytování takové míry nezávislosti rodinných skupin, aby se jejich každodenní život co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Rodinné skupiny měly vlastní rozpočet, podílely se na estetizaci pokojů

a interiérů skupiny, samy si udržovaly úklidovou činností pořádek a učily se samostatně hospodařit s penězi. Zavedené a dětmi dodržované správné pracovní návyky, společně s aktivitami cílenými na kultivaci vztahů mezi dětmi navzájem a dětmi a dospělými vytvářely vhodný předpoklad pro rozvoj pracovních a sociálních kompetencí. Podporovány byly i další kompetence, zejména kompetence komunikativní, sociální a kompetence k učení. Ne vždy se však dařilo vhodně motivovat děti k učení. Materiální podpora činností byla na očekávané úrovni. Děti byly vhodně vedeny k aktivnímu řešení problémů a k odpovědnosti za výsledek své práce, k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku, zadané úkoly většinou plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci.

Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, většinou oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby a schopnosti, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Využívali zejména tradiční formy a metody práce, rozvíjeli mezilidské vztahy, posilovali soudržnost v rámci rodinné skupiny a patrná byla snaha o formování sounáležitosti mezi dětmi. Primárně převažovaly metody povzbuzování a požadavku. Při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou vychovateli byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Děti v těchto situacích nereagovaly vždy spontánně, a ačkoli byly vybízeny k reakci, nedovedly nebo nechtěly formulovat své pocity, resp. názory. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla ve většině sledovaných aktivit přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolečenské chování dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu, pozitivem bylo příznivé pracovní klima. Vzdělávání se uskutečňovalo v podnětném a bezpečném prostředí.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. jednodenní výlety, víkendové pobyty kulturní a sportovní, besedy a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. O prázdninách školního roku 2014/2015 se děti účastnily táborových pobytů – táborů (např. v Hradci nad Moravicí byl zaměřen na finanční gramotnost). Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových aktivit organizovaných DD. Zájmové aktivity dětí jsou realizované formou volné nabídky v průběhu dne (např. fotbal), avšak nebyly formálně zakotveny v plánu týdenní činnosti (např. jako zájmové útvary). Zapojení dětí do zájmových útvarů ZŠ nebo SŠ je minimální.

S dětmi, u nichž byl zaznamenán výskyt rizikových faktorů, byly realizovány výchovné rozhovory s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Zařízení spolupracuje s externím psychologem a odbornými pracovníky zabývajícími se problematikou prevence a řešením sociálně patologických jevů mimo DD.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, resp. středního vzdělání a samostatnost po odchodu z DD. Vychovatelé promýšlejí a připravují vzdělávání dětí na úrovni odpovídající stávajícím možnostem DD (zejména pokud jde o vnitřní prostory) a nabídce participujících institucí. Patrná je jejich snaha o vytváření návyků na účelné trávení volného času dětí.

Průběh vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova má očekávanou úroveň.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Realizovaný hodnotící systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne. Problémy jednotlivců byly řešeny zejména v rámci komunitních a individuálních rozhovorů s dětmi každodenně. Pozitivně je hodnocen zejména důraz na samostatnost dětí, vzájemnou pomoc a prohlubování sourozeneckých vztahů, vedení mladších dětí staršími, dále na jednotlivé složky výchovy a podporu talentu u dětí. Hodnocení naplňování programů rozvoje osobnosti dítěte bylo pravidelně (dvakrát ročně) prováděno formou písemného hodnocení dětí vychovateli. Vychovatelé pravidelně vyhodnocovali aktuální dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v udržování pořádku v osobních věcech i v prostorách rodinných skupin.

V průběhu inspekční činnosti byly osloveny přítomné děti, navštěvující 2. stupeň ZŠ nebo SŠ, které v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s fyzickým trestáním ze strany dětí nebo vychovatelů, mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nejsou omezovány v přijímání návštěv. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno, děti uvedly, že jsou v zařízení převážně spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných zařízením hodnotily pozitivně. Některé děti se vyjádřily negativně k organizaci vycházek pouze o víkend, uvítaly by možnost zůstat na vycházce po ukončení vyučování.

Útěky dětí ze zařízení (nenávraty z vycházek) byly řádně zaznamenány a jejich výskyt byl vykazán ve sledovaném období pouze u dvou dětí, a to opakovaně. Další dítě má návrh na přeřazení, z důvodu opakovaných útěků a krádeží. DD řeší záškoláctví, nevhodné chování ve škole, kouření, drobné krádeže, slovní agrese mezi dětmi i vůči vychovatelům. Zjištěna byla i závažná porušení vnitřního řádu DD (pozitivní test na přítomnost omamných a psychotropních látek). K termínu inspekční činnosti je v zařízení 14 dětí v trvalé péči lékaře psychiatrické ambulance a 9 dětí pravidelně užívá léky pro celkové zklidnění osobnosti. Při řešení negativních jevů vychovatelé úzce spolupracovali např. s psychologem nebo psychiatrem, s Policií ČR, s organizací Renarkon. V rámci protidrogové prevence jsou organizována neformální setkávání s klienty Doléčovacího centra Renarkon.

Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to převážně odnětím získané výhody, formou snížení kapesného, omezením trávení volného času mimo zařízení nebo odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti. Kladná opatření ve výchově byla udělována formou poskytnutí věcné odměny zejména za pracovní činnosti v prostorách zařízení, reprezentaci DD na veřejnosti a dosažené školní výsledky. Finanční odměny ve sledovaném období nebyly uděleny. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že ve sledovaném období převažovalo udělení záporných opatření ve výchově.

Průběžné výsledky vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, jsou vychovateli sledovány při každé přípravě na vyučování. Na konci školního roku 2014/2015 téměř všechny děti navštěvující ZŠ i SŠ prospěly. Dětem s určitými výukovými problémy je věnována ze strany vychovatelů zvýšená pozornost při přípravě na vyučování, a to zejména individuální prací, důslednější kontrolou jejich přípravy, přezkušováním apod. V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali s třídními učiteli a vyučujícími, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali telefonický

kontakt, což jim poskytovalo zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření. Zařízení systematicky sleduje a zaznamenává procesy výchovy a vývoj každého dítěte s poskytnutím zpětné vazby.

Ve sledovaném období ukončilo pobyt v DD celkem 19 dětí, z nichž 4 byly zletilé nezaopatřené osoby (tři se vrátily do původní rodiny a jedna našla domov v Domě na půl cesty Heřmáněk). V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob jim zařízení, pokud mají zájem, pomáhá při zabezpečení jejich zaměstnání nebo ubytování, všem poskytuje finanční, případně materiální pomoc. Další vývoj dětí i zletilých osob je po jejich odchodu z DD v různém rozsahu sledován, jejich kontakt s některými dětmi DD je udržován prostřednictvím sociálních sítí, s vychovateli jsou v telefonickém kontaktu nebo přicházejí do zařízení na návštěvu. Četnost a rozsah kontaktů je dán zejména jejich zájmem. Informace o dětech, které odešly z DD, jsou získávány také od pracovníků OSPOD. Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Průběžně a zejména před dosažením zletilosti je dětem zdůrazňován význam úspěšného dokončení jejich studia. Využívána je i možnost prodloužení ústavní výchovy na návrh zařízení.

O průběhu a výsledcích vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím písemných, telefonických a osobních kontaktů. DD se celoročně prezentuje na akcích zejména v Moravskoslezském kraji, účastní se i aktivit na celorepublikové úrovni (např. Sportovní hry dětí z DD). Významné úspěchy či akce jsou zveřejněny ve vnitřních prostorách DD a na internetových stránkách zařízení. Vychovatelé přizpůsobují aktivity pro děti tak, aby se na nich mohly podílet všechny a nikdo nebyl vyčleňován.

Výsledky vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova mají očekávanou úroveň.

Závěry

a) **Silné stránky:**

- estetika, čistota a vybavenost vnitřních prostor DD včetně ŠJ
- možnost samostatného bydlení na ložnicích

b) **Nedostatky:**

- nedodržení přípustné tolerance plnění průměrné měsíční spotřeby potravin ve vztahu k výživovým normám u některých sledovaných druhů potravin a neposkytování ve stanoveném rozsahu (sedmkrát týdně) večeře v podobě hlavního chodu (viz Protokol čj. ČŠIT-312/16-T)

c) **Slabá stránka:**

- omezené prostorové podmínky pro vybudování „buněk“ rodinného typu

d) **Návrhy na zlepšení stavu školského zařízení:**

- ustanovit funkci vedoucího vychovatele zejména s cílem lepší koordinace činnosti vychovatelů
- služby externího psychologa zajistit všem dětem přímo v prostorách DD
- doplňovat zápisy pedagogických rad o opatření týkající se dětí, zejména pokud jde o jejich prospěch ve škole nebo stále se opakující porušení povinností

- zveřejňovat týdenní plány v prostorách rodinných skupin pro zlepšení informovanosti dětí o plánovaných činnostech
 - zájmovou činnost organizovat formou pravidelných činností (stanovit řád a organizaci aktivit)
 - větší důraz klást na předávání informací o dětech těm vychovatelům, kteří zastupují kmenové vychovatele
 - umožnit vycházky každodenně hned po ukončení výuky ve škole
- e) **Zhodnocení vývoje školského zařízení ve sledovaných oblastech ode dne jmenování současného ředitele do funkce:**
- zlepšení materiálně - technických podmínek pro vzdělávání a péči o děti
 - výrazné snížení počtu dětí ve školním roce 2013/2014 a následná stabilizace tohoto počtu

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Úplné znění zřizovací listiny ke dni 25. 6. 2015, čj. ZL/199/2001
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 22. 2. 2016
3. Jmenovací dekret ředitele Dětského domova a Školní jídelny, Radkov-Dubová 141, příspěvková organizace, ke dni 1. 1. 2013
4. Studium pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 29. 5. 2013
5. Školní vzdělávací program, s platností od 1. 9. 2015
6. Vnitřní řád Dětského domova a Školní jídelny, Radkov-Dubová 141, příspěvková organizace, ze dne 1. 1. 2015
7. Seznámení zaměstnanců s vnitřním řádem DD a vnitřním řádem ŠJ ve školním roce 2015/2016
8. Seznámení dětí s vnitřním řádem DD a s vnitřním řádem ŠJ ve školním roce 2015/2016
9. Informování zákonných zástupců dětí o vydání a obsahu vnitřního řádu DD a vnitřního řádu ŠJ (součást osobního spisu dítěte)
10. Výkaz Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2014 a 2015
11. Koncepce rozvoje školského zařízení, ze dne 4. 9. 2012
12. Výroční zpráva o činnosti dětského domova ve školním roce 2014/2015
13. Záписы a usnesení z pedagogických rad a provozních porad, školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti
14. Záписы z porad vychovatelů od 24. 6. 2014 ke dni inspekční činnosti
15. Záписы z porad vedení od 29. 8. 2011 ke dni inspekční činnosti
16. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
17. Seznam zaměstnanců platný k termínu inspekční činnosti
18. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výписы z evidence Rejstříku trestů)

19. Plán DVPP na školní rok 2015/2016
20. Přehled o absolvování DVPP za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti (namátkový výběr personální dokumentace pedagogických pracovníků)
21. Přehled hodnocení za 1. pololetí školního roku 2015/2016 (prospěch žáků na ZŠ a SŠ)
22. Rozpis služeb pro pedagogické pracovníky, platný k termínu inspekční činnosti
23. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 9. 2013 k termínu inspekční činnosti
24. Deníky rodinné skupiny I - IV. vč. týdenních plánů výchovně vzdělávací činnosti ve školním roce 2014/2015 a 2015/2016 v písemné podobě
25. Noční kniha vedená od 15. 1. 2015 ke dni inspekční činnosti
26. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (písemná i elektronická verze)
27. Evidenční rozdělení dětí do rodinných skupin vč. zařazení dětí do škol, platné k termínu inspekční činnosti
28. Seznam příchodů (umístění) dětí do zařízení a odchodů ze zařízení v době od 1. 9. 2014 k termínu inspekční činnosti
29. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti
30. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2014/2015 a 2015/2016 k termínu inspekční činnosti vedené v písemné podobě
31. Minimální preventivní program pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016
32. Hodnocení preventivní strategie za školní rok 2014/2015
33. Školní preventivní strategie 2013 - 2016
34. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (děti 2. stupně ZŠ, střední školy) – 12 krát
35. Plán kontrol a hospitací pro školní roky 2014/2015 a 2015/2016 včetně záznamů hospitací
36. Kniha úředních návštěv vedená od 19. 1. 2005 ke dni inspekční činnosti
37. Kniha návštěv rodičů a rodinných příslušníků vedená od 23. 1. 2005 ke dni inspekční činnosti
38. Jednací protokol (elektronická verze)
39. Dokumentace zařízení k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí k termínu inspekční činnosti
40. Kniha úrazů zavedená od 1. 1. 2005
41. Záznam o úrazu (dítěte, žáka, studenta) č. 1/2015/2016, ze dne 19. 1. 2016
42. Analýza úrazovosti dětí za školní rok 2014/2015
43. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 19. 12. 2014
44. Finanční normativ na strážníka a den od 1. ledna 2012, ze dne 2. 1. 2013
45. Spotřební koše za září až listopad 2015
46. Jídelníčky za září až prosinec 2015
47. Vyjádření ředitele zařízení k podávání teplých večeří, ze dne 23. 2. 2016

48. Výkaz zisku a ztráty příspěvkové organizace za období 12/2015, ze dne 26. 1. 2016
49. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2015 ze dne 15. 1. 2016
50. Hlavní účetní kniha za období 12/2015
51. Smlouva o poskytnutí daru - Marketingové centrum Profil, s.r.o., ze dne 16. 5. 2015
52. Darovací smlouva - IKEA ze dne 4. 3. 2015
53. Rozbory hospodaření za rok 2015 ze dne 19. 2. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jehož se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor

Mgr. Kazimierz Worek v. r.

Mgr. Iveta Galušková, školní inspektorka

Mgr. Iveta Galušková v. r.

Mgr. Alice Ošřádalová, školní inspektorka

Mgr. Alice Ošřádalová v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

Mgr. Pavel Pyšný v. r.

Ing. Lada Bednárová, kontrolní pracovnice

Ing. Lada Bednárová v. r.

V Ostravě 14. března 2016

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Daniel Viceník, ředitel školského zařízení

Ing. Daniel Viceník v. r.

V Radkově 15. března 2016